

Zaključci:

1. Učesnici konferencije su se složili da je u pogledu prakse nekažnjivosti Srbija slična ostalim postkonfliktnim društvima i da su joj iskustva slična iskustvima tih društava.

2. Zakonski i institucionalni okviri u kojima deluju državne institucije u cilju kažnjavanja odgovornih za najteža kršenja međunarodnog humanitarnog prava i ljudskih prava u prošlosti dobri su. Rad Veća za ratne zločine pri Okružnom sudu u Beogradu učesnici su ocenili visokom ocenom. Glavne zamerke predstavnika civilnog društva i učesnika konferencije su:

- a) Jedna od najvećih prepreka uspostavljanju kulture kažnjivosti počilaca ratnih zločina i politički i etnički motivisanih ubistava jeste zaštita koju državne institucije pružaju počiniocima koji pripadaju ili su pripadali tim institucijama.
- b) Državni organi istražuju, procesuiraju i kažnjavaju uglavnom direktne počinioce najnižeg ranga, dok su pripadnici srednjeg i visokog komandnog kadra, iz redova vojske i policije, abolirani od krivičnog gonjenja, iako postoje sumnje o njihovoj upletenosti u počinjene zločine. Tužilaštvo za ratne zločine snosi najveću odgovornost.
- c) Uočljivo je nepostojanje volje unutar državnih institucija za potpuno rasvetljavanje ubistava sa političkom i etničkom pozadinom. Primeri su brojni: ubistvo premijera Zorana Đinđića, ubistvo na Ibarskoj magistrali, ubistvo novinara Slavka Ćuruvije, ubistvo glumca Dragana Maksimovića, stradanje vojnika u kasarnama VJ. Većina učesnika je označila Vrhovni sud Srbije kao instituciju koja svojim presudama sprečava rasvetljavanje okolnosti krivičnih dela u kojima su učestvovala neke državne institucije, poput resora Državne bezbednosti i policije.
- d) Državni organi, pre svega tužilaštva i sudovi ne ispunjavaju obaveze iz odluka komiteta UN, čime se nastavlja praksa nepoštovanja međunarodnih konvencija iz oblasti ljudskih prava.
- e) Praksa nekažnjivosti kršenja ljudskih prava dovodi do ponovnog kršenja prava žrtava.

3. Generalni zaključak učesnika je da u Srbiji ne postoji dovoljno političke volje unutar državnih institucija za potpuno suočavanje sa zločinima koje je počinio režim Slobodana Miloševića, kako u konfliktima u bivšoj Jugoslaviji, tako i prema političkim protivnicima u Srbiji. Srbija nije raskinula sa nasleđem prethodnog režima i još uvek nije sprovela reformu onih državnih institucija koje su najodgovornije za praksu nekažnjivosti.

4. Praksa nekažnjivosti najtežih kršenja ljudskih prava je problem čijem se rešavanju mora pristupiti na sistematski način, primenom instrumenata i principa vladavine prava i tranzicione pravde.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje